

ΣΧΟΛΙΑ, ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΠΑΡΟΙΚΙΑ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γράφει και επιμελείται ο Γιώργος Χατζηβασίλης

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ ΒΥΘΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΧΟΑΝΗ ΤΗΣ ΑΦΟΜΟΙΩΣΗΣ

Πώς και γιατί κατέρρευσε η διδασκαλία των Νεοελληνικών

Σήμερα και την προσεχή Παρασκευή φίλοι μου θα ασχοληθώ με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η διδασκαλία της Γλώσσας μας στο Σίδνεϊ. Η σκληρή πραγματικότητα, σύμφωνα με στατιστικές, είναι πως πλησιάζει η θλιβερή ημέρα όταν η Γλώσσα μας δεν θα διδάσκεται πια στο Σίδνεϊ, εκτός από τα Κολλέγια μας που θα είναι περισσότερο Ορθόδοξα και λιγότερο Ελληνικά. Σαν πρόλογο στην έρευνά μου θα αναφερθώ σε προσωπικές μου εμπειρίες από το 1957 μέχρι σήμερα, για τα μεγάλα επιτεύγματα της παροικίας μας όσον αφορά και στην Γλώσσα μας, αλλά και τα ασυγχώρητα λάθη που μάς οδήγησαν στην χοάνη της αφομοίωσης.

Όσοι μεταναστεύσαμε σ' αυτή την φιλόξενη χώρα στις δεκαετίες των '50 και '60, τρίπτυχο των προτεραιοτήτων μας σαν οργανωμένη εθνότητα ήταν η Ορθοδοξία, η Γλώσσα και ο Πολιτισμός μας.

Πιστεύω πως είμαι ένας κλασικός Έλληνας μετανάστης του 1957 με μία ιδιαιτερότητα: δεν είμαι «απόδημος», αλλά γέννημα θρέμμα του Ελληνισμού της Διασποράς στην Αίγυπτο.

Την Ελλάδα αγάπησα με πάθος από παιδί, κάρη στους γονείς μου, πριν ακόμη την γνωρίσω στα 19 χρόνια μου. Το πρώτο μου ταξίδι εκεί με συγκλόνισε, επειδή ήταν σαν να επέστρεφα στο οικογενειακό μου σπίτι για να γνωρίσω την μάνα μου.

Στο ταξί, που οδηγούσε στον Πειραιά ένας εξάδελφος, διάβαζα λαίμαργα τις πινακίδες των καταστημάτων και τις ονομασίες των δρόμων μόνο στα ελληνικά, άκουγα τους περαστικούς να μιλούν μόνο ελληνικά. Όταν έφτασα στο σπίτι των συγγενών μου στο Πασαλιμάνι με έπνιξαν με αγάπη στις αγκαλιές και φιλιά, αν και με έβλεπαν για πρώτη φορά. Τότε συνειδητοποίησα πως ήμουν ξένος στη χώρα που γεννήθηκα και ζούσα σε μια μικρή Ελλάδα που έστησαν πριν πολλά χρόνια στη φτωχομάνα Αίγυπτο μετανάστες συμπατριώτες μου.

Επειδή για εμένα ήταν φυσικό να μιλώ ελληνικά, αφηνιδιάστηκα όταν συγγενείς και φίλοι τους εντυπωσιάστηκαν πόσο καλά μιλούσα και έγραφα τα ελληνικά, πόσο καλά γνώριζα την ελληνική ιστορία και το πάθος μου για την Ελλάδα.

Στην Αυστραλία, το 1957, τα πράγματα ήταν πολύ διαφορετικά με τα φιλόξενα εξαδέλφια μου που μάς υποδέχτηκαν με πολλή αγάπη, αλλά μιλούσαν τα ελληνικά σαν ξένοι με προφορά λες και έφτασαν την ημέρα εκείνη από τη Σύμη. Μιλούσαν για το μπάσι, το σόπι, το μπούκο, το ρούφι, κλπ. και

Όσοι μεταναστεύσαμε σ' αυτή την φιλόξενη χώρα στις δεκαετίες των '50 και '60, τρίπτυχο των προτεραιοτήτων μας σαν οργανωμένη εθνότητα ήταν η Ορθοδοξία, η Γλώσσα και ο Πολιτισμός μας.

The cultural assimilation of immigrants

By Alice and Heather

'The minority group's adoption of the cultural patterns of the host society or dominant social group'
Milton Gordon, 1964

όλοι οι φίλοι τους ήταν Συμιακοί. Ένα πρόβλημα που εντόπισα πολύ γρήγορα ήταν ο φανατικός τοπικισμός των νεομεταναστών, που έβαζε διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στους Έλληνες. Για παράδειγμα, οι Καστελλορίζιοι στο Αντελάιντ θεωρούσαν κτήμα τους την εκκλησία των Ταξιαρχών και γι' αυτό υποστήριζαν την αποχώρηση της Κοινότητας από την Αρχιεπισκοπή, επειδή πίστεψαν πως θα έχαναν την εκκλησία τους. Αρχίζοντας έτσι τον πεννηταετή και πλέον διχασμό και ανταγωνισμό στην παροικία του Αντελάιντ.

Μια Καστελλορίζια γειτόνισσα, για να με πειράξει επειδή η οικογένειά μας ήμασταν εναντίον του διχασμού, μού είπε κάποτε «Γιώργη στην εκκλησία μας παντρεύονται και ξένοι», εννοώντας «ξένους» τούς υπόλοιπους Έλληνες.

Να σημειώσω πως και στην Αλεξάνδρεια υπήρχε διαφωνία του Πατριαρχείου με την Κοινότητα για την ιδιοκτησία ενός μεγάλου χώρου με κτήρια στο κέντρο της πόλης. Όμως, ποτέ δεν σταμάτησε η αγαστή συνεργασία των δύο μεγάλων φορέων, που είχαν αναθέσει την υπόθεση στους δικηγόρους τους για να λύσουν το πρόβλημα. Ούτε είδαμε ποτέ στην Αίγυπτο τα ρεζιλίκια στις παροικιακές οργανώσεις που ζούμε στην ομογένεια εδώ.

Όσον αφορά στη Γλώσσα μας στην Αίγυπτο, εκτός που δεν μιλούσαμε αραβικά στο σπίτι, αν οι γονείς ήταν φτωχοί δεν πλήρωναν δίδακτρα για να φοιτήσουν σε ελληνικά σχολεία τα παιδιά τους. Για την ιστορική Ελληνική Κοινότητα Αλεξανδρείας, προτεραιότητά της ήταν η διδασκαλία της Γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού μας σε όλα τα παιδιά, πλούσια και φτωχά.

Πάντα μιλώ με πολλή αγάπη για την Αίγυπτο, αν και δεν τα πάω τόσο καλά με τους

εδώ συμπατριώτες μου, κυρίως λόγω της αλαζονείας με την οποία αντιμετωπίζουν τ' αδέλφια μας από την Ελλάδα.

Όμως, ανέφερα τα παραπάνω επειδή ο Ελληνισμός στην Αυστραλία δεν είχε πείρα για την οργάνωση της ομογένειας και ήταν απροετοίμαστος με τα νέα δεδομένα από το κύμα της μεταπολεμικής μετανάστευσης. Αν είχε υιοθετήσει τότε το σύστημα λειτουργίας των θεσμών μας στην Αίγυπτο, θα είχαμε αποφύγει τα ασυγχώρητα λάθη που μέχρι σήμερα ταλαιπωρούν την παροικία μας.

Στις αποτυχίες μας, μεγάλο ρόλο έπαιξαν και οι κυβερνητικές πολιτικές για τους μετανάστες, όπως της αφομοίωσης (assimilation), της Λευκής Αυστραλίας, της απαγόρευσης για κομμουνιστές κλπ.

Δηλαδή, μας έλεγαν ευγενικά «μπορείτε να είστε Ορθόδοξοι, αλλά αγγλόφωνοι, γι' αυτό δεν επιτρέπονται ελληνικά σχολεία στην Αυστραλία».

Πώς το αντιμετώπισαν αυτό οι Έλληνες; Απλά τις Κυριακές στο κατηχητικό σχολείο μετά την Θεία Λειτουργία τα παιδιά μάθαιναν τη γλώσσα των προγόνων τους. Εξάλλου, φορείς όπως την Κοινότητα χρησιμοποιούσαν τις καλές σχέσεις με τους πολιτικούς για να διδάσκεται η Γλώσσα μας και στα κυβερνητικά σχολεία, όταν ο Γκοφ Ουίτλαμ εφάρμοσε την πολιτική του πολυπολιτισμού (multiculturalism) που απολαμβάνουμε σήμερα.

Οι Αυστραλοί πολιτικοί κατάλαβαν πολύ γρήγορα τότε ότι ήταν πολύ δύσκολο να αφομοιώσουν την πρώτη γεννιά μεταναστών και άλλαξαν σχέδια με στόχο τα παιδιά τους. Ήταν βέβαιοι πως έστω μακρόχρονα τα παιδιά των μεταναστών θα γίνονταν βέρο Αυστραλοί.

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ